

at holde Valgprædiken. Det er ikke nogen tvungen Sag, Menigheden har Ret til at udtale Ønsket om at faae Vedkommende til at holde Valgprædiken, Vedkommende kan spie dette Ønske eller kan lade det være, det er en aldeles fri Sag. Der har været reist store Betæneligheder mod Valgprædikenen, og jeg skal villig indrømme, at der theoretisk kan siges Meget derimod. Jeg tillod mig allerede ved Sagens 1ste Behandling at antyde, hvad der kunde tale mod Valgprædiken, jeg fremhævede saaledes navnlig, at, naar Folk komme for at høre paa en Prædiken, bør de ikke komme som Dommere, men for at lade sig dømmes af Ordet; naturligvis skal Præsten ogsaa lade sig dømmes af Ordet, han taler ikke alene til Menigheden, han skal ogsaa tale til sig selv. Der kan indvendes en hel Del mod Valgprædiken, men naar vi have Erfaring for, at Et eller Andet har fundet Sted, saa tror jeg ikke, at man skal hænge sig saa meget i theoretiske Betragtninger, saa kan man se hen til, hvad Erfaringen har vist. Det har jo været Tilfældetovre i Sønderjylland, at de, der ere blevene indstillede til Valg i en Menighed, have maattet holde Valgprædiken, og jeg har talt med Mange, som have været derovre, baade Præster og Vægsfolk, og det er en næsten enstemmig Udtalelse fra dem, der have overværet disse Valgprædikener, at der ikke foregaar noget Utilbørligt derved, at det er meget opbyggelige Gudsstjenester, at det er uden Eksempel, at Kandidaterne, som prædike der, søge at indbynde sig hos Menighederne ved at sige Ting, som de antage kunne behage dem. Ivertimod have Menighederne der et meget skarpt Øre for alle saadanne Forsøg. Derjom En vilde gjøre Forsøg paa at indstille sig gennem sin Prædiken hos Menigheden, er det en almindelig Udtalelse, at han kunde være ganske sikker paa ikke at blive valgt. I Almindelighed er det vistnok ikke Valgprædiken, der kommer til at gjøre Udslaget. Naar der er indstillet tre, søger Menigheden at faae Noget at vide om vedkommende tre fra de Egne, hvor de have opholdt sig, og det er i Reglen det Bestemmende, men Valgprædikenen er et Moment med. Da det imidlertid kun er et Moment med, og da der reiser sig saa stærke Indvendinger derimod, vil jeg for min Part ikke fastholde det eller betragte det som noget Nødvendigt, for at Forslaget skal kunne stifte Nytte. Jeg kan godt gaa ind paa, at denne Bestemmelse udgaar, eller paa, at der stilles noget Andet i Stedet f. Ex. Bibellæsning. Der er dernæst den Bestemmelse, at Kirkestyrelsen umiddelbart skal kunne besætte hvert 4de Embede. Den har jeg imidlertid nærmere motiveret i Betænkningen, og jeg skal derfor henvise til denne. De enkelte andre Vædringsforslag, jeg har stillet, have ikke stort at betyde, og ere en ligefrem Selvsølge. I § 4 af det oprindelige Forslag staar, at den Del af Menighedsnævnet, som har stemt paa den ene

eller den anden af Ansøgerne, har Ret til at opfordre den Vedkommende til at holde Valgprædiken. Jeg har ikke kunnet tænke mig, hvorledes dette kan gjenføres. Derjom der ster skriftlig Afstemning, hvem er det da, der har stemt paa vedkommende Ansøgere? Det er der Ingen, som kan vide, det behøve de Vedkommende ikke at fortælle. Jeg har derfor istedetfor dette foreslaaet, at der skal staa: „Overt af Menighedsudvalgets Medlemmer har Ret til at opfordre de Indstillede til at holde en Prædiken for Menigheden paa Valgdagen, og agtes denne Ret benyttet, gjøres der strax en Tilføjning derom paa Indstillingen“. Jeg har endvidere foreslaaet, at der, istedetfor hvad der staar i det oprindelige Forslag: „Ligeledes besørger den — det er Bestyrelsen for Valget — Valgdagen bekendtgjort fra Prædikestolen i hvert af Pastoratets Kirker ved den første Søndagsgudsstjeneste, der finder Sted“, skulde staa: „ved den første Helligdagsgudsstjeneste“ for at forkortet Tiden saa meget som muligt. Dette er jo temmelig ubetydelige Vædringer, som vel næppe ville møde nogen Vanskelighed. — Jeg har saaledes, saa godt som jeg har formaat, motiveret mit Forslag. Jeg tror ikke, at vi ved at give Menighederne den Indflydelse, her er foreslaaet, egentlig faae bedre Præster, det er jo de samme Præsteemner, der ville søge at komme i Præsteembederne, som nu, men der vil blive bedre Betingelser for Præsterne at virke under, det er Sagen. Hermed skal jeg anbefale mit Forslag til det høie Things velvillige Overveielse.

Ordføreren (H. Holm): Den ærede Minister mente igaar af de tomme Sæder at kunne slutte sig til, at der kun var en meget lille Interesse for denne Sag her i Folkethinget. Men vilde man slutte fra Stolens Lomhed, vilde man vistnok komme omtrent til samme Resultat ligeoverfor de fleste Sager, vi for Tiden behandle. Der er maaste kun en Entelt, der vilde kunne fylde Stolene i denne Tid. Noget ligger det vel sagtens i, at vi ere komne saalangt hen paa Aaret, og nærme os Hundedagene saa stærkt, at det er strengt for Medlemmerne at høre paa 3—4 Timers Forhandlinger, men jeg skal villig indrømme, at der ved denne Sag kan være særlige Grunde, og Hovedgrunden til, at Interessen for den maaste i Diebliffet er noget ringe, tror jeg er den, at man i Thinget har faaet at vide, at Ministeren allerede i Udvalget stillede sig temmelig afvisende til Forslaget, saa at der altsaa ikke var megen Udsigt til, at det kunde blive gennemført i denne Samling. Den ærede Minister sagde igaar, at hvis Sagen ikke kom videre, saa laa Stylden hos Udvalgets Flertal, fordi vi vare vendte tilbage til det gamle Forslag, som Thinget gjentagne Gange har vedtaget. Det kan jeg ikke indrømme.